

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

Кафедра паразитології та фармакології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор, професор
В.П. Новак

“29” серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ПАЗАЗИТОЛОГІЯ ТА ІНВАЗІЙНІ ХВОРОБИ”

Галузь знань: **21 “Ветеринарна медицина”**

Спеціальність: **211 “Ветеринарна медицина”**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Факультет ветеринарної медицини

Біла Церква – 2019 р.

Робоча програма з навчальної дисципліни ПП 03.12 «Паразитологія та інвазійні хвороби» для студентів галузі знань 21 «Ветеринарна медицина», за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина», освітнього рівня «Бакалавр» / А.А. Антіпов, Т.І. Бахур, В.П. Гончаренко. – Біла Церква: БНАУ, 2019. – 21 с.

Розробники: А.А. Антіпов, Т.І. Бахур, В.П. Гончаренко, кандидати ветеринарних наук, доценти кафедри паразитології та фармакології

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри паразитології та фармакології

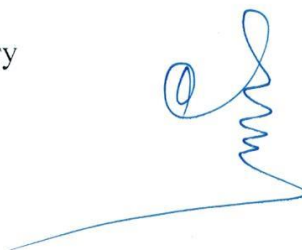
(Протокол №1 від 29 серпня 2019 р.)

Завідувач кафедри паразитології та фармакології,
доктор ветеринарних наук, професор

 С.В. Рубленко

Схвалено методичною комісією факультету ветеринарної медицини (Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.)

Голова методичної комісії факультету
ветеринарної медицини, професор
доктор ветеринарних наук,

В.В. Сахнюк

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПАРАЗИТОЛОГІЯ ТА ІНВАЗІЙНІ ХВОРОБИ»	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	9
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
6.1. Лекції	10
6.2. Практичні заняття	11
6.3. Самостійна робота	13
6.4. Індивідуальне навчально-дослідне завдання	14
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	15
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	16
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	17
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	19
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	19

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2018–2019 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби» для денної форми навчання виділено всього 210 академічних годин (7 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 106 години (лекції – 46, практичні заняття – 60), самостійна робота студентів – 104 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 7	Галузь знань: 21 «Ветеринарна медицина»	Нормативна	
Змістових модулів – 10	Спеціальність: 211 «Ветеринарна медицина»	<i>Рік підготовки:</i>	
Курсова робота		3-4-й	
Загальна кількість годин – 210		<i>Семестр</i>	
		6-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 СРС – 4	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Лекції</i>	
		32 год.	14 год
		<i>Практичні</i>	
		32 год.	28 год
		<i>Самостійна робота</i>	
		104 год	
		ІНДЗ: історія хвороби – 30 год.	
Вид контролю: залік, іспит.			

Мета дисципліни – Основним завданням курсу є сформувати систему знань і навичок з організації науково обґрунтованої системи діагностичних та протипаразитарних заходів за паразитарних хвороб тварин, сучасних методів ветеринарно-санітарних обробок.

Набуття компетентностей з дисципліни студентами

№ СК за СВО	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
СК 8	Здатність планувати, організувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на інвазійні хвороби;	Знати особливості біології збудників заразних хвороб, патогенез хвороб, чинні нормативно-правові акти щодо методів боротьби з ними та способи і засоби фізіо-, дієто- і фармакотерапії.	Здатність застосовувати раціональну схему лікування хворої тварини, обираючи етіотропну, нозогенетичну, замінну, симптоматичну, а за необхідності – і радикальну терапію хворої тварини. Здатність використовувати специфічні й симптоматичні фармацевтичні препарати та лікарські засоби для лікування тварин, хворих на заразні та незаразні хвороби	Здійснювати контроль дотримання та виконання чинних нормативно-правових актів стосовно методів та заходів лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби	Здійснювати контроль дотримання та виконання чинних нормативно-правових актів стосовно методів та заходів лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби
СК 12	Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей;	Знати закономірності розвитку епізоотичного процесу, етіології та патогенезу незаразних, інфекційних та інвазійних хвороб тварин. Враховувати характер проведення різних ветеринарних обробок, видові, вікові, породні та індивідуальні особливості тварин	Складати й аналізувати необхідні ветеринарні документи та проводити огляд тварин і підконтрольних вантажів. Формувати концепцію проведення протиепізоотичних заходів, аналізувати ефективність проведення дезінфекції, дезінсекції, дератизації	Здатність аналізувати ефективність планових діагностичних досліджень і специфічних та загальнопрофілактичних заходів, обґрунтовувати доцільність симптоматичного лікування хворих тварин	Спроможність розробляти та брати відповідальність за впровадження системи заходів, спрямованих на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей

СК 13	Здатність розробляти стратегії профілактики інвазійних хвороб.	Знати закономірності розвитку епізоотичного процесу, етіологію та патогенез незаразних, інфекційних та інвазійних хвороб тварин і шляхи запобігання їм та недопущення	Організовувати і проводити профілактичні обробки проти інфекційних та інвазійних хвороб, а також здійснювати диспансеризацію тварин з метою обґрунтованої профілактики хвороб та отримання якісної і безпечної продукції	Здатність пояснювати потребу у проведенні планових профілактичних обробок проти інфекційних та інвазійних хвороб і диспансеризації тварин з метою профілактики їх хвороб та отримання якісної і безпечної продукції	Прогнозувати можливість розвитку епізоотичної ситуації, визначати пріоритети дії рушійних сил епізоотичного процесу за тієї чи іншої інфекційної хвороби та встановлювати закономірності його розвитку; моделювати патологічні явища з використанням біологічних об'єктів та сучасного обладнання
-------	--	---	--	---	---

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова навчальна дисципліна «Паразитологія та інвазійні хвороби» базується на знаннях таких дисциплін, як «Хімія», «Ветеринарна клінічна біохімія», «Внутрішні хвороби тварин», «Ветеринарна мікробіологія», «Фармакологія та фармакотерапія», «Клінічна діагностика та діагностична візуалізація», «Патологічна анатомія та некропсія», «Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології», «Епізоотологія, інфекційні хвороби та профілактична медицина».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Ветеринарна медицина» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни	Студент повинен знати і уміти
РН 5	Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.	Знати клінічний прояв паразитарних захворювань і вміти аналізувати результати лабо-

		раторних досліджень
PH 7	Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.	Знати санітарно-гігієнічні правила щодо способів утримання, годівлі, водопою та лікування тварин і вміти здійснювати контроль дотримання правил і норм щодо способів утримання, годівлі.
PH 8	Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.	Знати закономірності розвитку епізоотологічного процесу і вміти організувати і проводити обробки проти інвазійних хвороб.
PH 10	Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.	Знати структуру та процедури взаємодії державних органів та установ, вміти налагоджувати комунікації з іншими фахівцями.
PH 11	Узагальнювати та аналізувати інформацію щодо ефективності роботи ветеринарних фахівців різного підпорядкування.	Знати стандартні операційні процедури документування результатів державного контролю, вміти аналізувати одержані результати.
PH 14	Розуміти сутність процесів виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини.	Знати технологічні процеси виробництва біологічної сировини і вміти володіти методами проведення досліджень
PH 15	Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.	Знати умови зберігання біологічних препаратів і вміти застосовувати раціональну схему лікування хворої тварини.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Змістовий модуль 1.

Лабораторна діагностика паразитарних захворювань.

Тема1. Визначення, зміст та об'єм ветеринарної паразитології. Походження і види паразитизму.

Номенклатура інвазійних хвороб. Особливості патогенезу, діагностика, планування заходів боротьби за паразитарних хвороб. Вивчення правил безпеки. Вивчення методів життєвої та посмертної діагностики гельмінтозів.

Змістовний модуль 2.

Трематодози тварин.

Тема 1. Вивчення будови трематод, Фасціольоз.

Особливості біології, систематика трематод.: діагностика, патогенез, лікування, профілактика.

Тема 2. Вивчення парамфістоматозу та дикроцеліозу жуйних, опісторхозу.

Морфологічні ознаки, біологія збудників, діагностика, терапія, профілактика.

Змістовний модуль 3.

Ларвальні цестодози тварин.

Тема 1. Загальна характеристика цестод: систематика, особливості морфології, біології. Теніоз – цистицеркоз бовісний. Теніоз – цистицеркоз целюлозний.

Вивчення імагінальних та личинкових стадій гельмінтів, діагностика хвороб, особливості розвитку збудників, терапія та профілактика.

Тема 2. Ценуроз церебральний, Ехінококоз гранульозний та мультилокулярний.

Морфологічні ознаки імагінальних та ларвальних стадій розвитку гельмінтів, заходи боротьби та профілактики.

Змістовний модуль 4.

Імагінальні цестодози тварин.

Визначення захворювання, етіологія, діагностика, диференційна діагностика, заходи боротьби та профілактики.

Тема 1. Імагінальні цестодози м'ясоїдних: тенїдоз, дипілідіоз, дифілоботріоз.

Особливості збудників, цикл розвитку, діагностика, терапія та профілактика захворювань.

Тема 2. Анопцефалідози жуйних та коней.

Монієзіоз та тизанієзіоз жуйних тварин, анопцефалідози коней. Морфологічні ознаки збудників, цикл розвитку гельмінтів, діагностика, терапія та профілактика захворювань.

Змістовний модуль 5.

Аскарідатози тварин.

Тема 1. Особливості розвитку нематод. Вивчення аскарозу свиней та параскарозу коней.

Особливості збудників, цикл розвитку, діагностика, терапія та профілактика захворювань.

Тема 2. Токсокароз та токсаскароз м'ясоїдних, неоаскароз телят, аскарідіоз курей.

Визначення захворювань, характеристика та цикл розвитку збудників, діагностика, диференційна діагностика, заходи боротьби та профілактики.

Змістовний модуль 6.

Стронгілятози тварин.

Тема 1. Стронгілятози органів дихання.

Вивчення Диктіокаульозу жуйних та метастронгільозу свиней. Визначення захворювання, діагностика, заходи боротьби та профілактики.

Тема 2. Стронгілятози органів травлення жуйних, коней та свиней.

Вивчення гемонхозу, нематодірозу, хабертіозу та езофагостомозу жуйних, стронгілятозів травного каналу коней та птахів, олуланозу свиней. .Визначення захворювань, діагностика, диференційна діагностика, заходи боротьби та профілактики.

Змістовний модуль 7.

Спіруратози, рабдитатози, оксіуратози, трихуратози та філяріатози тварин.

Тема 1. Рабдитатози та спіруратози.

Вивчення стронгілоїдоз свиней жуйних та коней та телязіозу жуйних.

Визначення захворювання, етіологія, діагностика, диференційна діагностика, заходи боротьби та профілактики.

Тема 2. Трихуратози тварин.

Вивчення трихінельозу та трихурозу. Збудники захворювань, особливості морфології та біології, сучасні методи діагностики, профілактика.

Тема 2. Філяріатози тварин: онхоцеркоз, сетаріоз великої рогатої худоби та коней, дирофіляріоз м'ясоїдних.

Змістовний модуль 8.

Ветеринарна акарологія.

Вивчення паразитиформних та акариформних кліщів, які є ектопаразитами тварин.

Вивчення захворювань, їх етіологія, клінічні ознаки, діагностика та організація заходів боротьби.

Тема 1. Вивчення паразитиформних кліщів.

Вивчення систематики, морфології, циклу розвитку, заходів боротьби із паразитиформними кліщами.

Тема 2. Вивчення акариформних кліщів.

Загальна характеристика, цикл їх розвитку, особливості клінічного перебігу за саркоптоїдозів у різних видів тварин, діагностика та сучасні методи боротьби з ними.

Змістовний модуль 9.

Вивчення паразитичних комах.

Тема 1. Ововоді хвороби тварин.

Вивчення гіподермозу, естрозу, рінестрозу та гастрофільозу продуктивних тварин.

Вивчення систематики, особливостей біології та морфології збудників, діагностики та заходів боротьби з ними.

Тема 2. Вивчення комах-ектопаразитів.

Вивчення тимчасових та постійних ектопаразитів класу Insecta, патології спричиненої ними та профілактики і заходів боротьби з ними.

Змістовний модуль 10.

Вивчення протозоозів, загальна характеристика найпростіших, особливості будови, їх розвитку, механізму патогенної дії на макроорганізм.

Тема 1. Піроплазмідози тварин.

Вивчення бабезіозів жуйних, коней та собак. Особливості біології збудників, лікування тварин та профілактика захворювань.

Тема 2. Еймеріоз тварин.

Особливості розвитку еймерій, патогенної, лікування та профілактики захворювання.

Тема 3. Токсоплазмоз та саркоцистоз.

Характеристика збудників, цикл їх розвитку, шляхи ураження тварин і людей, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 4. Балантидіоз свиней та трихоманоз жуйних.

Морфологічні ознаки збудників, особливості їх розвитку, діагностика, лікування та профілактика.

5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Індивідуальні	Сам. робота
1	2	3	4	5	6
<u>Змістовий модуль 1.</u>					
<u>Лабораторна діагностика паразитарних захворювань</u>					
Тема 1.1. Визначення, зміст та об'єм ветеринарної паразитології. Походження і види паразитизму.	18	2	6		10
Разом – зм. модуль 1	18	2	6		10
<u>Змістовний модуль 2.</u>					
<u>Трематодози тварин.</u>					
Тема 2.1. Вивчення будови трематод. Фасціольоз.	9	2	2		5
Тема 2. Вивчення парамфістоматозу та дикроцеліозу жуйних, опісторхозу.	11	2	4		5
Разом – зм. модуль 2	20	4	6		10
<u>Змістовний модуль 3.</u>					
<u>Ларвальні цестодози тварин.</u>					
Тема 3.1. Загальна характеристика цестод: систематика, особлив. морфології, біології. Теніоз – цистицеркоз бовісний. Теніоз – цистицеркоз целюлозний.	11	2	4		5
Тема 3.2. Ценуроз церебральний, ехінококоз гранульозний та мультилокулярний.	9	2	2		5
Разом – зм. модуль 3	20	4	6		10
<u>Змістовний модуль 4.</u>					
<u>Імагінальні цестодози тварин.</u>					
Тема 4.1. Імагінальні цестодози м'ясоїдних: тенідози, диплідіоз, дифілоботріоз.	11	2	4		5
Тема 4.2. Аноплоцефалідози жуйних та коней.	9	2	2		5
Разом – зм. модуль 4	20	4	6		10
<u>Змістовний модуль 5.</u>					
<u>Аскаридатози тварин.</u>					
Тема 5.1. Особливості розвитку нематод. Вивчення аскарозу свиней та параскарозу коней.	11	2	4		5

Тема 5.2. Токсокароз та токсаскароз м'ясоїдних, неоаскароз телят, аскаридіоз курей.	9	2	2		5
Разом – зм. модуль 5	20	4	6		10
<u>Змістовний модуль 6.</u> <u>Стронгілятози тварин.</u>					
Тема 6.1. Стронгілятози органів дихання.	9	2	2		5
Тема 6.2. Стронгілятози органів травлення жуйних, коней та свиней.	11	2	4		5
Разом – зм. модуль 6	20	4	6		10
<u>Змістовний модуль 7.</u> <u>Спіруратози, рабдитатози, оксіуратози, трихуратози та філяріатози тварин.</u>					
Тема 7.1. Рабдитатози та спіруратози.	7	2	2		3
Тема 7.2. Трихуратози тварин.	7	2	2		3
Тема 7.3. Філяріатози тварин: онхоцеркоз, сетаріоз великої рогатої худоби та коней, диروفіляріоз м'ясоїдних.	8	2	2		4
Разом – зм. модуль 7	22	6	6		10
<u>Змістовний модуль 8.</u> <u>Ветеринарна акарологія.</u>					
Тема 8.1. Вивчення паразитиформних кліщів	10	2	2		6
Тема 8.2. Вивчення акариформних кліщів.	14	4	4		6
Разом – зм. модуль 8	24	6	6		12
<u>Змістовний модуль 9.</u> <u>Вивчення паразитичних комах.</u>					
Тема 9.1. Ововодні хвороби тварин	11	2	4		5
Тема 9.2. Вивчення комах-ектопаразитів	9	2	2		5
Разом – зм. модуль 9	20	4	6		10
<u>Змістовний модуль 10.</u> <u>Вивчення протозоозів, загальна характеристика найпростіших, особливості будови, їх розвитку, механізму патогенної дії на макроорганізм.</u>					
Тема 10.1. Піроплазмідози тварин	5	2	-		3
Тема 10.2. Еймеріоз тварин	5	2	-		3
Тема 10.3. Токсоплазмоз та саркоцистоз	8	2	3		3
Тема 10.4. Балантидіоз свиней та трихомоноз жуйних	8	2	3		3
Разом – зм. модуль 10	26	8	6		12
Усього годин	210	46	60		104

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

№ п/п	Назва теми	Год.
Змістовний модуль 1		
1.	Вступ у ветеринарну паразитологію	2
Разом змістовний модуль 1		2
Змістовний модуль 2		
1.	Загальна характеристика трематод.	2
2.	Трематодози: фасціольоз, парамфістоматидози, дикроцеліоз, опісторхоз	2
Разом змістовний модуль 2		4
Змістовний модуль 3		

1.	Загальна характеристика класу цестод.Ларвальні цестодози (цистицеркоз бовісний та целюлозний).	2
2.	Цистицеркоз тенуїкольний та пізіформний. Ценуроз церебральний. Ехінококоз гранульозний та мультилокулярний.	2
Разом змістовний модуль 3		4
Змістовний модуль 4		
1.	Імагінальні цестодози м'ясоїдних: теніїдози, дипілідіоз, дифілоботріоз.	2
2.	Імагінальні цестодози жуйних: монієзіоз, тізанієзіоз, авітеліноз. Аноплоцефалідози коней	2
Разом змістовний модуль 4		4
Змістовний модуль 5		
1.	Загальна характеристика нематод: систематика, особливості морфології, біології аскаридат.	2
2.	Аскарроз свиней. Параскарроз коней. Неоаскарроз телят. Токсокарроз м'ясоїдних.	2
Разом змістовний модуль 5		4
Змістовний модуль 6		
1.	Стронгілятози органів дихання: диктіокаульоз, метастронгільоз свиней.	2
2.	Стронгілятози органів травлення жуйних, коней та свиней.	2
Разом змістовний модуль 6		4
Змістовний модуль 7		
1.	Телязіоз. Стронгілоїдоз. Оксіуроз	2
2.	Трихуратози: трихінельоз тварин, трихуроз свиней і жуйних.	2
3.	Філяріатози: онхоцеркоз, сетаріоз, диروفіляріоз.	2
Разом змістовний модуль 7		6
Змістовний модуль 8		
1.	Морфологія, біологія та основи систематики павукоподібних. Характеристика паразитиформних кліщів.	2
2.	Характеристика акариформних кліщів. Псороптози тварин.	2
3.	Отодектоз, саркоптоз, нотоєдроз, саркоптоз	2
Разом змістовний модуль 8		6
Змістовний модуль 9		
1.	Загальна характеристика комах. Захворювання, спричинені личинками оводів.	2
2.	Сифункулятози і малофагози тварин. Кровососки. Блохи	2
Разом змістовний модуль 9		4
Змістовний модуль 10		
1.	Загальна характеристика найпростіших.	2
2.	Піроплазмідози та еймеріоз тварин. Особливості будови, циклу розвитку, механізму патогенної дії, діагностика та лікування.	2
3.	Токсоплазмоз, саркоцистоз, трихомоноз, балантидіоз.	2
4.	Засоби етіотропної терапії тварин за паразитарних захворювань	2
Разом змістовний модуль 10		8
РАЗОМ		46 год.

6.2. Практичні заняття

№з/п	Назва теми	ГОД
Змістовний модуль 1.		
Лабораторна діагностика паразитарних захворювань		
1.	Вивчення правил безпеки у паразитологічній лабораторії.	2
2.	Вивчення методів життєвої та посмертної діагностики гельмінтозів.	2
3.	Паразитологічне дослідження проб фекалій тварин. Підсумкове заняття	2

Всього за зм. модуль 1		6
<u>Змістовний модуль 2.</u> <u>Трематодози тварин.</u>		
1.	Вивчення будови трематод, особливості біології, систематика трематод. Фасціольоз: діагностика, патогенез, лікування, профілактика.	2
2.	Вивчення парамфістоматозу та дикроцелиозу жуйних, опісторхозу.	2
3.	Підсумкове заняття	2
Всього за зм. модуль 2		6
<u>Змістовний модуль 3.</u> <u>Ларвальні цестодози тварин.</u>		
1.	Теніоз – цистицеркоз бовісний. Теніоз – цистицеркоз целюлозний. Вивчення імагінальних та личинкових стадій гельмінтів, діагностика хвороб, особливості розвитку збудників, терапія та профілактика.	2
2.	Вивчення ценурозу церебрального. Ехінококоз гранульозний та мультилокулярний: особливості будови імагінальної та ларвальної стадій гельмінтів. Діагностика, профілактика захворювань.	2
3.	Підсумкове заняття	2
Всього за зм. модуль 3		6
<u>Змістовний модуль 4.</u> <u>Імагінальні цестодози тварин.</u>		
1.	Імагінальні цестодози м'ясоїдних: теніїдози, дипілідіоз та дифілоботріоз.	2
2.	Аноплоцефалідози жуйних: монієзіоз, тизанієзіоз. Аноплоцефалідози коней. Морфологічні ознаки збудників, цикл розвитку гельмінтів, діагностика, терапія та профілактика захворювань.	2
3.	Підсумкове заняття	2
Всього за зм. модуль 4		6
<u>Змістовний модуль 5.</u> <u>Аскаридатози тварин.</u>		
1.	Особливості розвитку нематод. Вивчення аскарозу свиней, параскарозу коней: морфологічні особливості збудників, цикл розвитку, діагностика, терапія та профілактика захворювань.	2
2.	Вивчення неоаскарозу телят, токсакарозу та токсаскарозу м'ясоїдних і аскаридіозу курей.	2
3.	Підсумкове заняття	2
Всього за зм. модуль 5		6
<u>Змістовний модуль 6.</u> <u>Стронгілятози тварин.</u>		
1.	Стронгілятози органів дихання: диктіокаульоз тварин, метастронгільоз свиней.	2
2.	Стронгілятози органів травлення жуйних та коней.	2
3.	Підсумкове заняття	2
Всього за зм. модуль 6		6
<u>Змістовний модуль 7.</u> <u>Спіруратози, рабдитатози, оксіуратози, трихуратози та філяріатози тварин.</u>		
1.	Рабдитатози та спіруратози: стронгілоїдоз свиней, жуйних та коней. Телязіоз жуйних. Оксіуроз коней, пасалуроз кролів.	2
2.	Трихуратози тварин: трихінельоз, трихуроз. Збудники захворювань, особливості морфології та біології, сучасні методи діагностики, профілактика. Філяріатози тварин: онхоцеркоз, сетаріоз великої рогатої худоби та коней. Дирофіляріоз м'ясоїдних.	2
3.	Підсумкове заняття	2

Всього за зм. модуль 7		6
<u>Змістовний модуль 8.</u> <u>Ветеринарна акарологія.</u>		
1.	Вивчення паразитиформних кліщів: іксодіди, аргасові та гамазоїдні кліщі. Особливості будови, цикл розвитку, заходи боротьби з ними.	2
2.	Загальна характеристика акариформних кліщів. Псороптоз, хоріоптоз жуйних, коней, кролів. Отодектоз м'ясоїдних. Саркоптоз свиней. Особливості перебігу захворювання, діагностики та лікування тварин. Нотоедроз та демодекоз.	2
3.	Підсумкове заняття	2
Всього за зм. модуль 8		6
<u>Змістовний модуль 9.</u> <u>Вивчення паразитичних комах.</u>		
1.	Ововодні хвороби жуйних: гіподермоз великої рогатої худоби, естроз овець. Ринестроз, гастрофільоз коней.	2
2.	Вивчення кровососок, вошей, бліх, волосоїдів. Вольфартиоз.	2
3.	Підсумкове заняття	2
Всього за зм. модуль 9		6
<u>Змістовний модуль 10.</u> <u>Вивчення протозоозів, загальна характеристика найпростіших, особливості будови, їх розвитку, механізму патогенної дії на макроорганізм.</u>		
1.	Загальна характеристика найпростіших: морфологічні ознаки, особливості розвитку, механізм патогенної дії. Бабезіоз великої рогатої худоби, коней, собак.	2
2.	Еймеріоз тварин: особливості розвитку еймерій, механізм патогенної дії, особливості терапії за еймеріозу. Балантидіоз свиней та трихоманоз ВРХ: морфологічні ознаки збудників, особливості їх розвитку, діагностика та лікування тварин.	2
3.	Підсумкове заняття	2
Всього за зм. модуль 10		6
Всього годин		60

6.3. Самостійна робота

№ п/п	Назви тем	Кіл-сть годин
1	2	3
1	Змістовний модуль 1. Загальна паразитологія: Комплексний підхід за діагностики гельмінтозів. Оцінка ефективності антигельмінтних обробок тварин та дезінвазії об'єктів довкілля.	10
2	Змістовний модуль 2. Трематодози та боротьба з ними: Характеристика трематодоцидних препаратів, їх застосування. Патогенетична терапія за трематодозів.	10
3	Змістовний модуль 3. Ларвальні цестодози Змістовний модуль 4. Імагінальні цестодози Сучасні методи діагностики та лікування тварин за цестодозів (ларвальних та імагінальних). Цестодоцидні препарати, їх характеристика та застосування тваринам.	20

	Співпраця медиків ветеринарної та гуманної медицини щодо боротьби з цестодозами-зоонозами.	
4	Змістовний модуль 5. Нематодози та боротьба з ними. Аскарідатози. Феномен мігруючих личинок за аскарідатозних інвазій. Етіотропна та патогенетична терапія зааскарідатозів.	10
5	Змістовний модуль 6. Стронгілятози: Етіотропна-патогенетична терапія тварин за стронгілятозів. Пасовищна профілактика нематодозів. Сучасні дезінвазуючі засоби.	10
6	Змістовний модуль 7. Спіруратози, рабдитатози, оксіуратози, трихуратози та філяріатози Засоби антигельмінтної та патогенетичної терапії, сучасні методи діагностики та боротьби за спіруратозів, філяріатозів і рабдитадозів. Новітні методи діагностики трихінельозу та сучасні підходи в системі боротьби з трихінельозною інвазією.	10
7	Змістовний модуль 8. Акарозні інвазії тварин та боротьба з ними: Комплексний підхід за діагностики акарозних інвазій. Оцінка ефективності заходів боротьби з паразитичними кліщами.	12
8	Змістовний модуль 9. Ентомозні інвазії тварин: Сучасні препарати, що використовуються за ентомозних інвазій. Співпраця фахівців ветеринарної та гуманної медицини щодо боротьби з паразитичними членистоногими.	10
9	Змістовний модуль 10. Ветеринарна протозоологія: Характеристика препаратів, які використовують для боротьби з протозоозними інвазіями. Оцінка ефективності заходів боротьби з останніми. Патогенетична терапія за протозоозів.	12
	Разом	104

6.4. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Історія хвороби виконується кожним студентом за індивідуально отриманим завданням на завершальному етапі підготовки лікарів ветеринарної медицини, дає можливість оцінити знання і здібності майбутнього фахівця у вирішенні організаційних питань боротьби з інвазійними хворобами, допомагає виробити у студентів вміння правильно орієнтуватися в конкретних ситуаціях, об'єктивно оцінювати епізоотичне становище, проводити самостійно паразитологічне обстеження господарства, правильно вирішувати практичні завдання, які ґрунтуються на спеціальних знаннях, що сприяє закріпленню знань із паразитології та інвазійних хвороб. Обсяг курації складає 25 – 30 стор.

Зміст ІНДЗ. Завершена робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських, практичних занять, охоплює декілька модулів або зміст навчального курсу в цілому.

Структура ІНДЗ:

- вступ – тема, мета та завдання роботи та основні її положення;

- теоретичне обґрунтування – виклад базових теоретичних положень, законів, принципів, алгоритмів тощо, на основі яких виконується завдання;
- методи – вказуються і коротко характеризуються;
- основні результати роботи – подаються результати, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз;
- висновки;
- список використаної літератури;

Види ІНДЗ:

- курація з теми за заданим планом.

Порядок подання та захист ІНДЗ:

1. Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді історії хвороби стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням усіх позицій змісту завдання (за об'ємом до 25 – 30 арк.) на сторінках формату А4.

2. ІНДЗ подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни та приймає іспит, не пізніше ніж за 2 тижні до початку сесії.

3. Оцінка за ІНДЗ виставляється згідно графіку захисту, на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом.

4. Оцінка за ІНДЗ є обов'язковим компонентом залікової оцінки і враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу.

Оцінка за виконання ІНДЗ є складовою частиною загальної оцінки. До балів за іспит обов'язково додаються бали, які отримані студентом за виконання ІНДЗ), від 5 до 10 балів:

10 балів – курація викона і захищена на відмінно

8 балів - курація викона і захищена на добре

6 балів - курація викона і захищена на задовільно

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; лабораторних досліджень; конференцій; ділових та рольових ігор.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Паразитологія та інвазійні хвороби» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі усного, письмового чи комп'ютерного контролю.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, лабораторні роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно

	орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$САЗ \times \max PK,$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max PK* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60-100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим	

		повторним вивченням
--	--	---------------------

Розподіл балів проводиться за наступною схемою:

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостій на робота	Модульний контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	20	40	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-технічна документація;
4. Макро- та мікропрепарати паразитів.

Технічні засоби:

1. Прилади та засоби для введення різних профілактичних та алергічних препаратів.
2. Різні тест-системи для проведення лабораторних досліджень.
3. Лабораторне устаткування.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Протозойні хвороби м'ясоїдних тварин / О. А. Дубова, Д. В. Фещенко, Т. І. Бахур та ін.; за ред. О. А. Дубової. – Біла Церква, 2019. – 254 с.
2. Дирофіляріоз: навчальний посібник / Л. М. Соловійова, Л. П. Артеменко, А. А. Антіпов, Т. І. Бахур // Біла Церква: ТОВ „Білоцерківдрук”, 2018. – 56 с.
3. Токсокароз собак і котів: навчальний посібник / Т.І. Бахур, А.А. Антіпов, В.П. Гончаренко, Л.М. Соловійова. – Біла Церква, 2018. – 54 с.
4. Ветеринарна протозоологія: Навчальний посібник – 2-ге вид., переробл. та допов. / О.Ф. Манжос, І.І. Панікар, А.А. Антіпов, І.В. Пивоварова. – Біла Церква, 2018. – 214 с.: іл. 58.
5. Глобальна паразитологія: Підручник / [Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М. та ін.]; за редакцією В.Ф. Галата. – К: ДІА, 2014. – 568 с.
6. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник – 2-ге вид., переробл. та допов. / [В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус] за ред. В.Ф. Галата. – К.: Урожай, 2009. – 368 с.
7. Пономар С.І. Довідник з диференціювання збудників інвазійних хвороб тварин / С.І. Пономар, В.П. Гончаренко, Л.М. Соловійова; За ред. С.І. Пономаря. – Київ, 2010. – 327 с.

Адреси сайтів в INTERNET

Журнали:

1) Ветеринар (www.droug.ru);

2) Journal of Veterinary Medical Education (<http://scholar.lib.vt.edu/journals/JVME/V21-1/tofs.html>); 3) Veterinary Pathology

(<http://www.cvt.uiuc.edu/HomePages/JFZachary/VetPathol>) та ін.